

A 2016/2017. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

HORVÁT NYELV ÉS IRODALOM

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

Munkaidő: 60 perc

Elérhető pontszám: 30 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a feladatlapokon.

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül más segédeszköz nem használható! Javítás csak a hibásnak vélt szöveg áthúzásával és a jónak vélt megoldás mellé írásával történhet, kifestőt tilos alkalmazni!

A feladatlapokat a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli központi javítási útmutató alapján.

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve: ..... oszt.: .....

Az iskola neve: .....

Az iskola címe: ..... irsz. .... város

..... utca .....hsz.

Elért pontszám: .....

Erre az oldalra ne írjon!

Razumijevanje teksta

Pozorno pročítajte tekst koji se nalazi ispod, a nakon toga zaokruživanjem pravilnog/pravilnih odgovora odgovorite na postavljena pitanja!

POČETNICA

Slučaj je ovih dana tiho stavio na moj dlan bezazleni ključić kojim ću otvoriti vrata ne tako daleke prošlosti. Uloga Proustova kolačića odigrala je moja Početnica koja je izmiljela iz prašnjave kutije sa starim papirima. Četiri početne sličice ispunile su me, baš kao Prousta, onom radošću «kad slučaj donese istinsko sjećanje». Ili točnije možda, onom mješavinom osjećaja koju donosi naknadno naglo prepoznavanje. Pamtim kako sam se dugo i strasno (kao u prozirnu vodu) zagledavala u te svježje i čiste boje (najčešće svijetloplave i svijetlozelene). Pamtim kako sam energijom zanesena pogleda jednostavnim, plošnim crtežima dodavala dubinu. Nisam imaginirala priču, istraživala sam pomno svaki detalj, svaki i najmanji detalj. Pogledom sam istraživala slike kao riba bistro dno. I sada pamtim užitek s kojim je olovka u mojoj ruci umnožavala jabuke, kruške, šljive, zanosne kružice – bobice grožđa – užitek kojim je iscrtavala simetrične repiće na stablima – zelenim borićima. Njima sam uredno pošumljivala svoje bilježnice. Pamtim te beskonačne redove urednih mrkvi, luka, repa, krumpira. Sjećam se dirljiva optimizma tog beskonačnog umnožavanja. I kao da sada čujem te svoje kruške i jabuke kako se nečujno kotrljaju izvan prostora bilježnice i ispunjavaju jedan drugi imaginarni prostor. Sve te crte i crtice, debelo i tanko, svi ti prozorčići, kružići i pužići, sve te kukice i zmijice, sve te kvačice i točkice – svi oni šušte, šište, komešaju se u tom imaginarnom prostoru, nisu nestali. Možda će ih netko jednoga dana pustiti napolje da postanu pravi prozor, prava kruška, prava riječ, rečenica. Promatram slike. Još ne znam čitati. Zamjećujem šaren, sretan sklad između najrazličitijih predmeta i pojmova: tu su i konj i knjiga, i čovjek i čavao, cipele i cvijet... svatko zadovoljno (to ću tek kasnije doznati) izgovara svoje glasove: dječak – ah, djevojčica – oh, ovca – me, krava – mu. Zamjećujem predmete: radio kakvog više nema, brisaljke i pisaljke kakvih više nema. Zamjećujem nepatvorenu vjeru u civilizacijski napredak; na jednoj slici djeca mašu avionu, na drugoj sretna obitelj okupljena oko stola. A na stolu – radio. Parnjača kakve više nema juri u sretnu budućnost. Mostovi premošćuju rijeke, dimnjaci puštaju veseo dim, traktori oru zemlju, a brodovi mora. Brod se zove «Bakar» (to ću tek saznati). Ljudi (muškarci, to tek sad vidim) veselo rade: avijatičari i traktoristi, liječnici i rudari. Poput Uglješe Uglješića koji kopa ugljen. Samo su žene mame. Ili djevojčice. Nebo je plavo, sunce sija, oblaka i kiše nigdje, ni kod slova O, ni kod slova K. Učim slova. A – kao avion, U – kao uho, O – kao osa, I – kao igla. Miro, Maro, more! Hura, hura more! Ris, sir, miš, so, som, iš, miš...

(Dubravka Ugrešić, ulomak iz eseja «Početnica», Hrvatski esej 1990./91., Zagreb 1991.)

1. O kojem je vremenu riječ u tekstu?

- a) budućem vremenu
- b) nedavno prošlom
- c) sadašnjem

1 bod	
-------	--

2. Početnica je autoricu podsjetila na ....?

- a) Proustovu početnicu
- b) Proustovu kutiju
- c) Proustov kolačić

1 bod	
-------	--

3. Kako su bile poslagane mrkve, luk, repa i krumpiri?

- a) u beskonačne redove
- b) u dirljivi optimizam
- c) u uredno pošumljavanje

1 bod	
-------	--

4. Kakva vrata je otvorila autorica bezazlenim ključićem?

- a) vrata bliske prošlosti
- b) vrata daleke prošlosti
- c) vrata sadašnjosti

1 bod	
-------	--

5. Što se sve komeša u imaginarnom prostoru?

- a) kružići i pužići
- b) kruške i jabuke
- c) crte i crtice

1 bod	
-------	--

6. Kakvu vjeru prikazuju slike iz Početnice?

- a) tradicionalnu vjeru u civilizacijski napredak
- b) prirodnu vjeru u civilizacijski napredak
- c) povijesnu vjeru u civilizacijski napredak

1 bod	
-------	--

7. Najrazličitiji predmeti i pojave u Početnici su...?

- a) neusklađivi
- b) neusklađeni
- c) usklađeni

1 bod	
-------	--

8. Kako su prikazane žene u Početnici ?

- a) kroz svega dvije uloge
- b) kroz mnoštvo uloga
- c) uopće nisu prikazane

1 bod	
-------	--

9. Koje je zanimanje Uglješe Uglješića ?

- a) traktorist
- b) liječnik
- c) rudar

1 bod	
-------	--

10. Kojom poredbom autorica opisuje svoje istraživanje slika?

- a) ... kao u prozirnu vodu
- b) ... kao riba bistro dno
- c) ... baš kao Prousta

1 bod	
-------	--

11. Pojam „izmiljela“ mogao bi se zamijeniti kojom riječju?

- a) izvirila
- b) izbacila
- c) izišla

1 bod	
-------	--

12. Objasnite sljedeću rečenicu teksta:“ *Njima sam uredno pošumljivala svoje bilježnice.*“

1 bod	
-------	--

13. Prepišite glagole iz rečenice onim slijedom kojim će se odvijati radnja!

Prije nego što donesete odluku o posjetu liječniku, uzmite iz biljne apoteke paketiće suhoga cvijeta te dragocjene biljke i skuhaite ih po bakinu receptu.

1. radnja _____	2. radnja _____	3. radnja _____
---------------------------	---------------------------	---------------------------

1 bod	
-------	--

14. Riječi sljedeće rečenice razvrstajte i upišite u dolje navedenu tabelu!

Slučaj je ovih dana tiho stavio na moj dlan bezazleni ključić kojim ću otvoriti vrata ne tako daleke prošlosti.

imenice	pridjevi	zamjenice	glagoli	brojevi	prilozi	prijedlozi	veznici	čestice

5 bodova

15. Razvrstajte glagolske oblike sljedeće rečenice i upišite ih u dolje navedenu tabelu!

Gleda baka, a ono njezino rodno selo u kojem bijaše mladovala. „Budeš li prošla kroz vrata, zaboravit ćeš sina. Uđi!” nagovaraše ju Stribor. „Nikada ne bih mogla zaboraviti svoga sina!” odgovorila mu je baka i tada nestade čarolije.

(Prema *Šumi Striborovoj* Ivane Brlić-Mažuranić)

prezent	perfekt	aorist	imperpekt	pluskvamperfekt

futur prvi	infinitiv	futur drugi	kondicional prvi	imperativ

5 bodova

16. Napišite brojeve brojkama!

Već od desete smatrao se odraslim. Jedanaesta, dvanaesta i trinaesta brzo su mu prošle.

1 bod	
-------	--

17. Razvrstajte riječi prema njihovoj službi u rečenici i upišite ih na odgovarajuća mjesta!

U daljini, preko otoka Krka, u rumenoj i ljubičastoj pozadini, pod gibljivim rubom laganih para, titrahu velebitske modrine.

apozicija _____

pridjevni atribut _____

imenički atribut _____

3 boda	
--------	--

18. Koje glasovne promjene prepoznajete u podcrtanim riječima?

Četiri početne sličice ispunile su me, baš kao Prousta, onom radošću «kad slučaj donese istinsko sjećanje».

... užitak kojim je iscrtavala simetrične repiće na stablima – zelenim borićima.

_____

_____

3 boda	
--------	--

Sveukupno: 30 bodova	
-----------------------------	--

Dolgozatát beadta: ..... óra ..... perckor

A dolgozat írását *felügyelő tanár* aláírása: .....

Elért pontszám: .....

A dolgozatot *értékelő iskolai tanár* aláírása: .....

A felülvizítást végző OKTV *bizottsági tag/ok* aláírása: 1.).....

2.).....

A 2016/2017. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

HORVÁT NYELV ÉS IRODALOM

SZÖVEGALKOTÁSI FELADATLAP

Munkaidő: 180 perc

Elérhető pontszám: 70 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel ki kell tölteni az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra rá kell írni a borító tetején található kódszámot! Más jelzés, például a versenyző vagy az iskola neve, bélyegzője nem szerepelhet a feladatlapokon.

A szövegalkotási feladatok megoldásához íróeszközön kívül szöveggyűjtemény és egynyelvű szótár használható!

A szövegalkotási feladatlapot a versenybizottság értékeli központi javítási útmutató alapján

A VERSENYZŐ ADATAI

Kódszám:

A versenyző neve: ..... oszt.: .....

Az iskola neve: .....

Az iskola címe: ..... irsz. .... város

..... utca.....hsz.

Elért pontszám: .....

Erre az oldalra ne írjon!

I. Stvaranje teksta

Analizirajte dolje navedenu pjesmu Matilde Bölcs! Koje je mjesto autorice u književnosti Hrvata u Mađarskoj? Ukažite na ulogu i značaj dijalekata i dijalektalne poezije u književnosti Hrvata iz Mađarske!

Molitva za človika da človik ostane

Gospodine Bože, smiluj se njen!
Ki su te zatajali,
Kruha siromahon nisu dali,
Ki su druge za norca deržali,
Ki su od slabljega pineze krali,
Va buoj ljude nagnali,
Miesto Boga va ulje verovali,
Dicu va gruob pohitali,
Katane ubijali,
Za pineze se vojevali,
Ljude, med brige zignali,
Tice ve černilo ublikli,
Ki su človika na križ raspeli,
Ki su mertve popljuhali,
Ki su sve to vidili
I prez riči terpili,
Ki djidu i piju, a na to ne mislu.
Vsemogući Bože, daj njen vekovečni pokoj!
Kie je poplava odniesla,
Na ke se je stan zrušil,
Kie nigdor ni djiskal,
Ki su ustriljeni prez griha,
Kie su bombe pogodile,
Kie je va pivnici smert našla,
Koga su na puti pregazili,
Kie su djadon posipali,
Koga su štuki prehitili,
Kin su obraz nožien posikli,
Čije su serce preboli,
Kie su mučili do smerti,
Čiju kerv su si zaželjeli,
Ki su prah postali,
Kie nisu pokopali,
Kie su atomski zraki nadunuli,
Ki su smrad z voduon pili,
Ki su bili rodjeni za umrit,
Ki su imali već hrabrosti, neg mi.
Miloserdni Bože, daj njen pokuoj vekovečni!
A nan daj moći za dalje živit,
Kad smo tie strahote dopustili.
Predragi Bože, zdravno nimalo pretulića!
Daj, da verujemo, ima oš
Človik, človik, ČLOVIK, človik, človik
Miesta na vuoj raščihanoj,

---

50 bodova	
------------------	--

Blank lined area for writing the answer.

20 bodova	
------------------	--

Sveukupno: 70 bodova	
-----------------------------	--

Dolgozatát beadta: ..... óra ..... perckor

A dolgozat írását *felügyelő tanár* aláírása: .....

Elért pontszám: .....

A javítást végző OKTV *bizottsági tag/ok* aláírása: 1.) .....

2.) .....